

at gingið hjá okkara hugsjónarmonnum og teimum, ið hava valt at gingið kannring og serfrøðingarvegin.

Enn er øskukalt.

Tó er ikki at gráta yvir tað, ið farið er, men at blæsa í framtaks- og hugsjónarlúðurin til vekingar av okkara ungfólki.

Her leyp mær kanska nóg so langur innleiðingur í pennin, nú eg setti meg at siga nøkur orð um henda litla bóklingin hjá Rasmus Rasmussen, háskúllærara og felagskrivara Føroya Fiskimannafelags.

Rasmus er hugsjónarmaður. Hann er slóðbrótari. Ein verður flógur um hjartarøturnar av at skriva og tala um menn sum Rasmus á Háskúlanum og Simun av Skarði.

Hvussu vøkur er ikki teirra søga. Vit hava mikið at takka lagnuni fyri, at hon gav okkum teir til fyrðemi. Tessverri nam hin andaligi glerkuldin í Føroyum ov nogv við teir og pindi teir.

Men teir hvaldust ikki. Teir møddust ikki av at vekja, halda hugsjónir fram fyri fólkið, læra tað.

Hóast Rasmus á Háskúlanum er farin langt upp um tey sjeitiárini leggur hann stóðugt valaverk úr hondum sínum.

I hesum seinasta bóklingi sínum ilkist hann sær sjálvum.

Hann blæsur í framtaks- og visindalúðurin. Dregur fram, hvussu berir Føroyingar hava staðið og standa, aftari, nóg aftari enn okkara grannar. Hvussu keldir vit eru og blindir, tá ið talan er um at egga at og taka undir við teim fáu hugsjónarmonnum og serfrøðingum, sum eru trádrið fram og bjóðað sær til tænaðu hjá fólki okkara. Visir á, at tað stendur einki minnið enn um livið hjá okkum, um vit ikki taka aðrar partar fyri okkum.

Rasmus á Háskúlanum manar okkum at stovna eitt landssamgongufelag av øllum feløgum og monnum, ið hava við okkara sjóvinnu at gera.

Við at greiða frá, hvussu áhugaðir fyri fiskivinnuni hava skipað seg í okkara grannalondum, fyrst og fremst í Islandi, dregur hann fram, hvat ið hugsjónin, stevnu-miðið og miðdepilin hjá einum tilikum felagi eigur at vera.

Hann tekur upp — umframt mentunarmál, sendimannastørv, visindarligar rannsóknir, bjargingarmál, vannlukku trygging, sjóvátrygging, sildaveiðumál, samferðslumál, samvinnumál til felagsinnkeyp, sjómárgsverjumál, havrannsóknarmál — hesar 6 tættir eftir íslendskum felagi:

1) Geva gætur eftir nýmálum, sum bera við fiskiferðir og við gerðir av fiski, tilfari innan- og uttanlanda, mæla monnum til at royna tey, ið okkum eru nýt (góð), og veita monnum heiðursvirði, sum fram úr skara í tilikum royndum.

Tínæst veita gávaðum ungum monnum styrk til at savna sær kunnleika um vinnu teirra ella fiskiveiður, sum kunna verða teimum og landinum at gagni.

2) Geva teimum, ið ynskja, upplýsingar og leiðbeiningar um alt, sum kann verða hesum vinnuvegi til frama.

3) Stuðla til endurbætingar av lendingum og hævnum, til fjølga av vitum og øðrum sjómærkjum til bjargingar úti á sjónum og fram við strondunum, til at fara væl við fiskinum og vanda sær um fiskivørurnar, til at fáa greiðari samferðslur til og frá útróðrplássum, til lagligt samband við útlandu marknaðarlondini og ið aðrar mátar at bota um viðurskipti sjómanna.

4) Upplýsa almenningina um øll mál, sum nerta við fiskiveiður og tær vinnugreinir, ið standa í samband harvið á tann hátt, sum best hóskandi er fyri felagið, so sum við at geva út smáskriftir, timarit o.a.

5) Varataka interessur og rættið fiskimanna og teirra, ið annars hava fiskistørv í hondum, beinleiðis og óbeinleiðis og ið samvinnu við landsstjórnina og lóggávuvaldið havast at gera fiskiveiðurnar sum tryggastar og úrslitabestar fyri landið.

6) Stuðla til betri kunnleika um livshættir nyttufiska og til visindaligar rannsóknir á teim umráðum ið fiskifrøði, sum serliga er tørvur á, til royndir við fiskakleking og til savn fyri fiskasløg og fiskareiðskap.

Høvundin endar sin bókling við hesum orðum:

»Hvat ein so fáment og litil tjóð sum Føroyar kann formáa sær í hesum mongu neyðsynjarmálum, er ikki lætt at siga; men nogv er í hesum sum i øðrum fœrum lagt undir viljan. Eitt er tó vist og ivaleyst: Verður einki gjørt hesum málum viðvíkjandi, og vit bert halda áfram við at flyta út rávørur og keypa inn tilgjærdar vørur úr tilfari, vit sjálvir veidda, gliða vinnuvegir okkara so við og við út i til bert at verða í tænaðu annara. Her verða ikki arbeiðslíkindi fyri okkara bestu ungfólk, so tað má søkja út i onnur lond at leita sær livibreyð.

Skal verða nakað álvara í øllum tí sjálvstýristosi, sum nú er so nogv omaná, fer helst ikki at bera til, at vit verða so litið sjálvbjargnir, at vinnuvegirnir verða øðrum meira til frama enn okkum sjálvum, og at vit ikki hava rúm fyri teim monnum, sum hava fingið sær særkunnleika og dugnakap i ymsum nýmótans vinnugreinum.

Malt verður øllum Føroyingum at lesa henda litla bókiing.

Á Tvøryri, tann 17/4 1946.

P. M. Dani.

Tygum áttu at hildið

»Føroya Sosialdemokrat«

## Vit útvega av finasta slag

kjót, pylsur, flesk og konserves

S. HOULBERG A/S

Feituvøru-, pylsu-, livurpostei- og konservesvirki  
Kødbyen — København Statskontrol 352

Umboðsmaður: OTTO JACOBSEN

Vestmanna Tlf. 21, 41 og 40

Jacob Dahl

Strandgade 27 A.  
København K.  
Telegramadr.: Jada

## Keypur allar føroyskar vørur

Saltsild, saltfisk, klippfisk, kalvafisk, o. s. fr.

Kontant avrokning. Verður telegrafiskt flutt yvir, um ynskist.

## Ferða- og postsambandið hjá Suðuroynni

Tað má ásanast, at Suðuroyggin, henda stóra og fólkaríka oyggj, hevur eitt vónaligt samband við hitt landið. Einki telefonsamband hevur hon við hinar oyggjarnar. Eina ferð var ein kóðal lagdur niður i Suðuroyarfirði, hann slitaði skjótt — og so var ongantíð nakað gjørt aftur.

Tvær reisir um vikuna siglir so „Smiril“ ímillum Havnina og Suðuroyar, tað er alt, og hesir túrar kunnu mangan verða so langir og troystandi, at i vána veðri kann ferðarfolk ið olva, tá ið tað er heimkomið, at tað fer ikki norður um fjórð aftur, uttan tað verður noytt til tað. Tað kann takast sum dømi, at fólk, ið fara skulu til Vágs, kunnu hava 10—12 timar — ja longri — áðrenn tey eru við hús, og somuleiðis, tá ið tey skulu fara úr Vági og norður til Havnar. „Smiril“ skal jú inn i fleiri stöðum, líkindini eru ofta vónalig, so hann kann koma til at verða liggjandi i fleiri timar, áðrenn teir fáu lutirnar, sum fara skulu upp, eru komnir á land. I hesum millumbili kann veðrið hava ótíð ein hóp, og so er vist at fáa ein rullingartúr um Suðuroyar-fjórð.

Um hesi viðurskipti kundur verið bótt, var tað at skotið uppá, at Suðuroyggin hevði sitt eina skipasamband leyst frá øðrum plássum og oyggum, so kundur hesi pláss og hesar oyggjar havt skipaferðslu fyri seg sjálvi. Tá kundur eisini „Smiril“ siglt til Suðuroyar og komið aftur um kvöldið. Tað hevði ivaleyst ókt um ferðingina, givið skipinum meira pening og gjørt, at hann nýtti tíð, sum nú fer til spillis.

Ein av teimum stóru spurningum i okkara tíð er at fáa samferðsluna i so góðan stand sum gjørligt. Tað bindur væl landið og fólkið saman, og tað gevur materiellann framburð! Teir menn, ið stýra slíkum, mugu skipa væl fyri og fáa mest burtur úr tíð og fœrum og leggja so til rættis, at hvørt pláss og hvør landspartur fær sum frægast burtur úr.

## Frípláss á háskúla í Sviaríki

Eftir uppskoti frá svenska felaginum »Norden« hevur svenski rikisdagurin jattað pening til 100 kvinnur og menn úr hinum Norðurlondum at fáa frítt upphald á svenskum fólkaháskúlum i vetur. Treyt fyri at koma i part er at hava verið á háskúla. Nærri frágreiðing viðv. umsókn o. ø. við at venda sær skrivliga til

Jóannes av Skarði, Tórshavn.

## 2 unge Karle,

16—19 Aar, med Interesse for Landbrug, kan faa gode, lærerige Pladser paa 2 mindre Gaarde i Vendsyssel.

Tilbud og Lønfordring snarest til

Erik Møller,  
»Aldershaab«, Sindal,  
Danmark.

## Mandlige og kvindelige Plejeelever

i Alderen 20—28 Aar kan antages. Løn i Elevearet Kr. 100,—, 105,—. Skema til Ansøgning kan rekvireres paa Hospitalet.

Sindsgægehospitalet i Nykøbing Sj.

## Sild og ísur

Vit hava altíð nakað av nýfrystari agnsild og ísi á goymslu.

P/f Fiskavirkið, Syðrugøtu.

Tlf. 2.